

Social Security

Numer i Karta Ubezpieczenia Społecznego

www.socialsecurity.gov

Numer i Karta Ubezpieczenia Społecznego

Numer Ubezpieczenia Społecznego ma ogromne znaczenie, ponieważ potrzebny jest on do ubiegania się o pracę, pobierania świadczeń z Ubezpieczeń Społecznych oraz otrzymywania innych świadczeń rządowych. Podania numeru Ubezpieczenia Społecznego żąda również szereg innych instytucji, takich jak banki i firmy udzielające kredytów.

Jeżeli jest Pan/Pani obcokrajowcem, mieszkającym w USA, numer Ubezpieczenia Społecznego może być również potrzebny. Więcej informacji na ten temat można znaleźć w dokumencie *Numery Ubezpieczenia Społecznego dla obcokrajowców* (publikacja nr 05-10096-PO). Jeżeli jest Pan/Pani osobą zatrudnioną tymczasowo w USA, prosimy zapoznać się z dokumentem *Pracujący obcokrajowcy i numery Ubezpieczenia Społecznego* (publikacja nr 05-10107-PO).

Jak otrzymać numer i kartę Ubezpieczenia Społecznego?

Aby złożyć wniosek o wydanie numeru i karty Ubezpieczenia Społecznego należy:

- Wypełnić *Wniosek o wydanie karty Ubezpieczenia Społecznego* (formularz SS-5-PO); i
- Przedstawić nam oryginały dokumentów lub kopie poświadczone przez urząd, który je wystawił, stwierdzające:

- Status obywatela amerykańskiego lub imigranta (włącznie z pozwoleniem na pracę w USA od Departamentu Bezpieczeństwa Wewnętrznego [Department of Homeland Security, DHS]);
- Wiek; oraz
- Tożsamość.

Następnie, należy dostarczyć osobiście lub wysłać pocztą wypełniony wniosek oraz wymagane dokumenty do lokalnego biura Urzędu Ubezpieczeń Społecznych.

Status obywatela lub status imigracyjny: Akceptujemy tylko niektóre dokumenty jako dowód obywatelstwa amerykańskiego. Są to amerykańska metryka urodzenia, paszport amerykański, świadectwo naturalizacji lub zaświadczenie o obywatelstwie. Jeżeli nie jest Pan/Pani obywatelem amerykańskim, Urząd Ubezpieczeń Społecznych poprosi Pana/Panią o przedstawienie aktualnych dokumentów imigracyjnych. Akceptowane dokumenty to:

- Formularz I-551 (wraz z odczytywalną komputerowo wizą imigracyjną i ważnym paszportem zagranicznym);
- I-94 z ważnym paszportem zagranicznym; lub
- Pozwolenie do pracy z DHS (I-766).

Studenci zagraniczni muszą przedstawić dodatkowe dokumenty. Więcej informacji na ten temat można znaleźć w dokumencie *Studenci zagraniczni i numery Ubezpieczenia Społecznego* (publikacja nr 05-10181-PO).

Wiek: Musi Pan/Pani przedstawić metrykę urodzenia. (Jeśli takowa istnieje, należy ją złożyć). Jeśli Pan/Pani nie posiada metryki urodzenia, możemy zaakceptować inne dokumenty, takie jak:

- Dokument religijny, wydany przed 5 rokiem życia Pana/Pani, potwierdzający datę urodzenia;
- Świadectwo urodzenia amerykańskiego szpitala;
- Paszport; lub
- Amerykański dokument imigracyjny.

Tożsamość: Akceptujemy tylko niektóre dokumenty jako dowód tożsamości.

Akceptowany dokument musi być aktualny (nie utracił ważności) i zawierać Pana/Pani nazwisko, informacje identyfikujące i najlepiej aktualne zdjęcie. Urząd

Ubezpieczeń Społecznych poprosi Pana/Panią o przedstawienie amerykańskiego prawa jazdy, dowodu tożsamości wydanego przez organa stanowe lub paszportu amerykańskiego jako dowodu tożsamości. Jeżeli nie posiada Pan/Pani tych dokumentów, poprosimy o inne dokumenty, takie jak:

- Kartę identyfikacyjną pracownika;
- Legitymację szkolną;
- Kartę ubezpieczenia zdrowotnego (nie kartę Medicare);
- Amerykańską legitymację wojskową;
- Decyzję o adopcji;
- Polisę ubezpieczeniową na życie; lub
- Świadectwo ślubu (tylko w przypadkach zmiany nazwiska).

Wszystkie dokumenty muszą być albo oryginałami, albo kopiami poświadczonymi przez wystawiający je urząd. Nie przyjmujemy fotokopii ani notarialnie potwierdzonych kopii dokumentów. Niekiedy wykorzystujemy jeden dokument w dwóch celach. Możemy na przykład wykorzystać paszport amerykański jako dowód zarówno obywatelstwa, jak i tożsamości, lub też amerykańską metrykę urodzenia jako dowód wieku i obywatelstwa. ***Musi Pan/Pani jednak przedstawić co najmniej dwa różne dokumenty.***

Numer i kartę prześlemy Panu/Pani pocztą, gdy tylko otrzymamy od Pana/Pani wszystkie informacje i sprawdzimy dokumenty w urzędach, które je wystawiły.

Ile to kosztuje?

Za wydanie numeru i karty Ubezpieczenia Społecznego nie pobiera się żadnych opłat. Jeżeli ktoś się z Panem/Panią skontaktuje i zażąda opłaty za wydanie numeru, prosimy pamiętać o tym, że usługi Urzędu Ubezpieczeń Społecznych są bezpłatne. O próbie usiłowania pobrania przez kogoś opłaty można nas powiadomić, dzwoniąc pod numer Biura Inspektora Generalnego: **1-800-269-0271**.

Czy istnieją różne rodzaje kart?

Wydajemy trzy rodzaje kart Ubezpieczenia Społecznego. Na karcie każdego typu widnieje nazwisko i numer Ubezpieczenia Społecznego.

- Na karcie pierwszego typu widnieje Pana/Pani nazwisko i numer Ubezpieczenia Społecznego i zezwala ona na pracę bez żadnych ograniczeń. Wydajemy ją:
 - Obywatelom amerykańskim; oraz
 - Osobom legalnie przybyłym do USA na stały pobyt.
- Na karcie drugiego typu widnieje Pana/Pani nazwisko i numer oraz uwaga: „VALID FOR WORK ONLY WITH DHS AUTHORIZATION” (UPOWAŻNIA DO ZATRUDNIENIA TYLKO Z AUTORYZACJĄ DHS). Karty tego rodzaju wydajemy osobom, które legalnie przybyły do USA na pobyt tymczasowy i mają zezwolenie na pracę od DHS.

- Na karcie trzeciego typu widnieje Pana/ Pani nazwisko i numer oraz uwaga: „NOT VALID FOR EMPLOYMENT” (NIE UPOWAŻNIA DO ZATRUDNIENIA). Wydajemy ją osobom ze wszystkich krajów, które to osoby:
 - Legalnie przybyły do USA i nie mają od Departamentu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (DHS) pozwolenia na pracę, ale mają jakiś ważny i niezwiązany z pracą powód, aby otrzymać numer Ubezpieczenia Społecznego; lub
 - Muszą posiadać numer ze względu na prawo federalne, które wymaga posiadania numeru Ubezpieczenia Społecznego w celu otrzymania świadczeń lub usług.

Jak uzyskać numer Ubezpieczenia Społecznego dla mojego dziecka?

Wystąpienie o numer w chwili narodzenia dziecka to dobry pomysł. O numer Ubezpieczenia Społecznego dla Pana/Pani nowo narodzonego dziecka można się ubiegać w tym samym czasie, kiedy składa Pan/ Pani wniosek o wydanie dla niego metryki urodzenia. Urząd stanowy, wystawiający metryki urodzenia przekaże nam informacje o Pana/Pani dziecku. Kartę Ubezpieczenia Społecznego wyślemy pocztą.

Może też Pan/Pani poczekać i złożyć wniosek w jakimkolwiek biurze Urzędu Ubezpieczeń Społecznych. Jeżeli Pan/Pani zdecyduje się poczekać, będzie Pan/Pani musiał przedstawić dokument stwierdzający wiek dziecka, jego tożsamość i status obywatela amerykańskiego. Jeśli Pan/Pani wypełnia formularz w czyimś imieniu, musi Pan/Pani przedstawić nam dowód pokrewieństwa z tą osobą, lub odpowiedzialności za daną osobą. Również należy przedstawić dowód Pana/Pani tożsamości. Musimy sprawdzić akt urodzenia dziecka, co może wydłużyć termin wydania karty do 12 tygodni. Aby sprawdzić akt urodzenia, Urząd Ubezpieczeń Społecznych skontaktuje się z urzędem, który go wystawił.

Każda osoba w wieku 12 lat lub starsza, ubiegająca się po raz pierwszy o kartę Ubezpieczenia Społecznego musi stawić się osobiście, w celu przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej, w biurze Urzędu Ubezpieczeń Społecznych, nawet jeśli rodzic lub opiekun dziecka podpisze wniosek w jego imieniu.

Adopcja: Adoptowanemu dziecku możemy przyznać numer jeszcze przed zakończeniem postępowania adopcyjnego, ale być może będzie Pan/Pani wolał/a poczekać. Będzie Pan/Pani wtedy mógł/a starać się o numer, używając nowego nazwiska dziecka. Jeżeli chce Pan/Pani zgłosić swoje dziecko w zeznaniu podatkowym jeszcze w trakcie postępowania adopcyjnego, należy

skontaktować się z Urzędem Skarbowym i poprosić o formularz W-7A: *Application for Taxpayer Identification Number for Pending U.S. Adoptions* (Wniosek o wydanie numeru identyfikacyjnego dla podatników w trakcie postępowania adopcyjnego—tylko w języku angielskim). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w dokumencie *Numery Ubezpieczenia Społecznego dla dzieci* (publikacja nr 05-10023-PO).

Co się stanie gdy zmieni się moje nazwisko?

W przypadku legalnej zmiany nazwiska z powodu małżeństwa, rozvodu, orzeczenia sądowego lub z innych względów, będzie Pan/Pani musiał/a o tym poinformować Urząd Ubezpieczeń Społecznych w celu uzyskania poprawionej karty. Jeżeli Pan/Pani pracuje, należy powiadomić o tym również pracodawcę. Jeżeli Pan/Pani nie powiadomi nas o zmianie nazwiska, może to:

- Opóźnić Pana/Pani zwrot z podatku; oraz
- Uniemożliwić prawidłowe rejestrowanie zarobków w Pana/Pani aktach Urzędu Ubezpieczenia Społecznego, co może obniżyć wysokość przyszłych świadczeń Ubezpieczeń Społecznych.

Jeżeli Pan/Pani musi zmienić nazwisko na swojej karcie Ubezpieczenia Społecznego, należy nam przedstawić dokument potwierdzający legalną zmianę nazwiska. Urząd Ubezpieczeń Społecznych akceptuje następujące dokumenty dowodzące legalnej zmiany nazwiska:

- Świadcstwo ślubu;
- Decyzję rozwodową;
- Świadcstwo naturalizacji ukazujące nowe nazwisko; lub
- Decyzję sądu o zmianie nazwiska.

Jeżeli przedstawione przez Pana/Pani dokumenty dotyczące legalnej zmiany nazwiska nie podają wystarczająco dużo informacji potrzebnych do identyfikacji Pana/Pani w naszych aktach lub jeśli zmiana nazwiska nastąpiła przed dwoma laty (przed 4 laty, jeśli Pana/Pani wiek jest poniżej 18 roku życia), należy wtedy przedstawić dowód tożsamości z dawnym nazwiskiem (jaki pokazują nasze akta). Może Pan/Pani przedstawić nam dowód osobisty z dawnym nazwiskiem, z wygasłą datą ważności.

Jeśli nie posiada Pan/Pani dowodu osobistego z dawnym nazwiskiem, możemy zaakceptować ważny dowód osobisty z nowym nazwiskiem, o ile będziemy mogli ustalić Pana/Panią tożsamość w naszych aktach.

Obywatelstwo: Również, jeżeli jest Pan/Pani obywatelem amerykańskim urodzonym poza terytorium USA, a nasze akta nie wykazują, że jest Pan/Pani obywatelem USA, będzie Pan/Pani musiał/a dostarczyć dowód obywatelstwa amerykańskiego. Jeżeli nie jest Pan/Pani obywatelem amerykańskim, Urząd Ubezpieczeń Społecznych poprosi Pana/Panią o przedstawienie aktualnych dokumentów imigracyjnych.

Pana/Pani nowa karta będzie mieć ten sam numer, jak poprzednia, ale będzie na niej widnieć nowe nazwisko.

Jak dopilnować, aby moje dane były dokładne?

Każdego roku Pana/Pani pracodawca wysyła kopię formularza W-2 (*Wage and Tax Statement — Oświadczenie o zarobkach i podatkach, tylko w języku angielskim*) do Urzędu Ubezpieczeń Społecznych. Porównujemy Pana/Pani nazwisko i numer Ubezpieczenia Społecznego na formularzu W-2 z informacjami w naszych aktach. Zarobki wykazane na formularzu W-2 dodajemy do zarobków zarejestrowanych już w Pana/Pani aktach w Urzędzie Ubezpieczeń Społecznych.

Jest to bardzo ważne, aby nazwisko i numer Ubezpieczenia Społecznego figurujące na Pana/Pani karcie Ubezpieczenia Społecznego zgadzały się z danymi na liście płac u Pana/Pani pracodawcy i na formularzu W-2, abyśmy mogli poprawnie rejestrować Pana/Pani zarobki. To od Pana/Pani zależy, czy Pana/Pani dane w Urzędzie Ubezpieczeń Społecznych i na liście płac Pana/Pani pracodawcy są zgodne. Jeżeli Pana/Pani karta Ubezpieczeń Społecznych wykazuje nieprawidłowości, należy skontaktować się z biurem Urzędu Ubezpieczeń Społecznych celem dokonania zmian. Prosimy o sprawdzenie swojego formularza W-2 w celu upewnienia się, czy dane u Pana/Pani pracodawcy są prawidłowe, oraz podać mu dokładne informacje, jeżeli jest taka potrzeba.

Może Pan/Pani sprawdzić swój zapis dochodów w *Zestawieniu Zarobków*. *Zestawienie* jest dostępne online dla pracowników w wieku 18 lat lub więcej. W celu sprawdzenia lub *Zestawienia*, prosimy zajrzeć na stronę internetową: www.socialsecurity.gov/mystatement i utworzyć sobie konto.

Co zrobić, jeżeli zmienił się mój status imigranta lub obywatelstwo?

Jeżeli zmienił się Pana/Pani status imigracyjny lub został/a Pan/Pani obywatelem amerykańskim, powinien/na Pan/Pani o tym powiadomić Urząd Ubezpieczeń Społecznych w celu uaktualnienia Pańskich danych w aktach. Aby Pana/Pani status imigracyjny lub status obywatela został poprawiony, musi Pan/Pani przedstawić dokumenty stwierdzające nowy status lub nowe obywatelstwo. Możemy zaakceptować tylko niektóre dokumenty, jako dowód obywatelstwa, w celu uzyskania nowej karty.

Co zrobić, jeżeli karta zostanie zgubiona lub skradziona?

Jeżeli zgubi Pan/Pani kartę lub zostanie ona skradziona, może Pan/Pani bezpłatnie otrzymać duplikat dla siebie lub swojego dziecka. Jednakże, w ciągu roku można otrzymać maksymalnie trzy duplikaty, a w ciągu całego życia—10. Limit ten nie dotyczy legalnej zmiany nazwiska i innych wyjątkowych sytuacji. Ograniczenia te nie dotyczą na przykład zmian w statusie obcokrajowca, które wymagają uaktualnienia karty. Mogą one również nie dotyczyć

Pana/Pani wtedy, jeżeli może Pan/Pani udowodnić, że karta jest potrzebna po to, aby uporać się z poważnymi trudnościami życiowymi.

Aby otrzymać duplikat karty należy:

- Wypełnić *Wniosek o wydanie karty Ubezpieczenia Społecznego* (formularz SS-5-PO);
- Przedstawić aktualny oryginalny dokument z informacją i ze stosunkowo nowym zdjęciem, potwierdzającym Pana/Pani tożsamość.
- Przedstawić dowód na swoje amerykańskie obywatelstwo, jeżeli urodził/a się Pan/Pani poza terytorium USA i nie przedstawił/a Pan/Pani takiego dowodu, kiedy otrzymał/a Pan/Pani swoją kartę; oraz
- Wykazać swój prawny status obcokrajowca, jeżeli nie jest Pan/Pani obywatelem amerykańskim.

Na duplikacie karty będzie widnieć ten sam numer, jak na poprzedniej.

Jak chronić swój numer Ubezpieczenia Społecznego?

Numer Ubezpieczenia Społecznego powinien być traktowany jako informacja poufna i nie należy go nikomu niepotrzebnie ujawniać. Kartę Ubezpieczenia Społecznego powinno przechowywać się w bezpiecznym miejscu, razem z innymi ważnymi dokumentami. Nie należy nosić jej przy sobie, chyba że trzeba ją pokazać pracodawcy lub usługodawcy.

W celu ochrony numerów przed nadużyciami podejmujemy określone kroki. Na przykład żądamy i dokładnie sprawdzamy

dowód tożsamości osób, które ubiegają się o duplikat zgubionej lub skradzionej karty Ubezpieczenia Społecznego lub o jej korektę. Robimy to po to, aby zapobiec nieuczciwemu zdobywaniu numerów Ubezpieczenia Społecznego pod fałszywym nazwiskiem. Zachowujemy prywatność danych osobowych w Urzędzie Ubezpieczeń Społecznych, chyba że:

- Prawo lub inna instytucja rządowa wymaga od nas ujawnienia informacji; lub
- Pana/Pani informacje są potrzebne Urzędowi Ubezpieczeń Społecznych lub innym instytucjom rządowym do prowadzenia programów w zakresie zdrowia lub opieki społecznej.

Aby uchronić swój numer przed nadużyciami, powinien/na Pan/Pani zachować dużą ostrożność przy ujawnianiu swojego numeru lub udostępnianiu swojej karty innym osobom. Podawanie numeru nie jest obowiązkowe, nawet jeżeli ktoś Pana/Panią o to prosi wprost. Jeżeli ktoś o to prosi, powinien/na Pan/Pani zapytać:

- Dlaczego numer jest potrzebny;
- Jak zostanie wykorzystany;
- Co się stanie, jeżeli Pan/Pani odmówi; oraz
- Jakie prawo wymaga od Pana/Pani podania numeru.

Odpowiedzi na te pytania pomogą Panu/Pani zdecydować, czy powinien Pan/Pani podać swój numer Ubezpieczenia Społecznego, czy też nie. Decyzja zależy od Pana/Pani.

Skontaktuj się z Urzędem Ubezpieczenia Społecznego

W celu uzyskania więcej informacji oraz znalezienia kopii naszych publikacji, zapraszamy do odwiedzenia naszej strony internetowej www.socialsecurity.gov lub zadzwonić pod nasz bezpłatny numer, **1-800-772-1213** (dla osób niesłyszących lub niedosłyszących, prosimy zadzwonić pod nasz numer TTY **1-800-325-0778**).

Wszystkie rozmowy są traktowane poufnie. Jeśli mówią Państwo po hiszpańsku, proszę nacisnąć 2. Dla wszystkich innych języków, proszę wybrać 1 i pozostać na linii w ciszy, podczas automatycznej odpowiedzi w języku angielskim, aż do momentu odpowiedzi przez naszego przedstawiciela. Nasz przedstawiciel skontaktuje się z tłumaczem, aby pomóc w rozmowie telefonicznej z Państwem. Usługi tłumaczeniowe są gratis. W godzinach od 7:00 do 19:00 odpowiadamy na poszczególne pytania, od poniedziałku do piątku.

Zautomatyzowany serwis udziela informacji 24 godziny na dobę w języku angielskim.

Staramy się zapewnić fachową i uprzejmą obsługę. Dlatego też, niektóre rozmowy telefoniczne monitorowane są przez innego przedstawiciela Urzędu Ubezpieczeń Społecznych.

Social Security Administration

SSA Publication No. 05-10002-PO

Your Social Security Number And Card (Polish)

August 2012